

พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชน
ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19
**The Needed Behavior of Thai Tourists Toward the Service of the Tourism
Communities in Satun UNESCO Global Geopark
During the COVID-19 Pandemic**

ห้าวหาญ ทวีแสง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Howhan Thaveeseng

Prince of Songkla University, Thailand

E-mail: Howhan.t@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล 2) พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 เมื่อการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ New Normal เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างการวิจัยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลและเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการเดินทางเป็นการส่วนตัวเพิ่มขึ้น นิยมเดินทางเป็นกลุ่มขนาดเล็กลดความแออัด และนักท่องเที่ยวมีความต้องการต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ด้าน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.58) ประกอบด้วยความต้องการด้านความปลอดภัย ด้านสุขอนามัย ด้านการเข้าถึงชุมชน ด้านการต้อนรับของชุมชน ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านที่พักอาหารสินค้าที่ระลึก และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปกำหนดรูปแบบการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐานภายใต้หรือหลังสถานการณ์โควิด-19 เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนท่องเที่ยวต่อไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมความต้องการ; นักท่องเที่ยวชาวไทย; ชุมชนท่องเที่ยว; อุทยานธรณีโลกสตูล; โควิด-19

* วันที่รับบทความ : 21 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 27 พฤษภาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 29 พฤษภาคม 2567

Received: May 21 2027; Revised: May 27 2024; Accepted: May 28 2024

Abstract

This research aims to study 1) the motivations and objectives for traveling of Thai tourists in Satun UNESCO Global Geopark 2) the needed behavior of Thai tourists toward the service of the tourism communities in Satun UNESCO Global Geopark during the COVID-19 pandemic, when tourism transformed into the “new normal”. The research applied a quantitative method with the use of an online questionnaire as a research instrument. The purposive sampling technique was employed in order to select there were 400 Thai tourists who travelled to Satun UNESCO Global Geopark. The statistics used in the data analysis consisted of frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. and content analysis. The results showed an increase in travel in private small groups to avoided congestion. Tourists’ needs regarding the service of the tourism communities in Satun UNESCO Global Geopark during the COVID-19 pandemic identified eight significant indicators: Safety needs, hygiene, accessibility, community’ s hospitality, tourist attractions, tourist activities, accommodation and souvenirs, and amenities had the highest weight ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.58) The results will benefit to creating a standardized service model for the tourism community during or after the COVID-19 pandemic and create awareness among tourists. The study will also contribute to sustainability for the tourism community in Satun in the future.

Keywords: Needed Behavior; Thai Tourist; Tourism communities; Satun UNESCO Global Geopark; COVID-19

บทนำ

การท่องเที่ยวได้พัฒนาจนกลายเป็นหนึ่งในกองกำลังทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ทรงพลังมากที่สุด ทำรายได้มหาศาลให้กับหลายประเทศทั่วโลกเมื่อเทียบกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตอื่น (Regina Scheyvens, 2013 : 1) โดยมีองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวด้วยมุมมองการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศสมาชิกสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศ ทำให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของปัจเจกบุคคล ผลักดันให้การท่องเที่ยวเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญที่เชื่อมผู้คนทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน โดยประเทศไทยมีการขับเคลื่อนทางด้านการท่องเที่ยวมาอย่างยาวนานกว่า 60 ปี ด้วยความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว วัฒนธรรมที่โดดเด่น และผู้คนมีมิตรไมตรี ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 4 ของโลก ก่อนที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะหยุดชะงักเมื่อมีการค้นพบการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2562 หรือที่รู้จักกันในชื่อ โควิด-19 การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่เป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก ยืดเยื้อและลุกลามไปทั่วโลก จนต้องมีการปิดประเทศ

แนวโน้มสถานการณ์การของการท่องเที่ยวจึงเปลี่ยนแปลงไปพฤติกรรมนักท่องเที่ยวก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (กรมการท่องเที่ยว, 2564) ก่อให้เกิดแนวคิดการการท่องเที่ยววิถีใหม่ **New Normal** เกิดขึ้น ซึ่งราชบัณฑิตยสภาให้นิยามว่า เป็นความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ อีกทั้ง กรมควบคุมโรค (2563 : 1-5) ได้ออกมาตรการท่องเที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ ในยุคโควิด-19 เพื่อให้นักท่องเที่ยวคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว และ กรมการท่องเที่ยว. (2563 : 3-5) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการให้บริการนักท่องเที่ยวและข้อปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเข้าใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อเข้ารับบริการครั้งใดก็ตามจะรับรู้ได้ถึงความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอในทุกครั้งที่เข้ารับบริการ (สุนันทนา ทวีผล, 2550 : 13) และเมื่อมีการอนุญาตให้ผู้คนสามารถเดินทางภายในประเทศได้หลังจากที่มีการล็อกดาวน์เพื่อป้องกันและหยุดการแพร่กระจายของเชื้อโรคโควิด-19 ทำให้พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองหรือเป็นกลุ่มขนาดเล็กภายในครอบครัว กลุ่มเพื่อนสนิท ไม่นิยมเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้คนแออัด ให้ความสนใจกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่โล่งแจ้งที่เป็นธรรมชาติ ส่งผลให้ชุมชนท่องเที่ยวได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกชุมชนจะทำการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จได้เสมอไป หากขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง (พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจ, 2556 : 1-3) ดังที่ ศศิชา หอมดลทิล, (2562 : 1-2) กล่าวว่า ชุมชนส่วนมากร้อยละ 90 มีรายได้เพิ่มขึ้นหลังได้รับการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 35 จึงสะท้อนได้ว่าการจะพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนต้องเข้าใจถึงกรอบแนวคิดที่เกี่ยวกับชุมชนให้ชัดเจน และตอบสนองต่อพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย ปัจจุบันชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลเกิดขึ้นมากมายหลายชุมชนอันเนื่องมาจาก UNESCO ประกาศให้อุทยานธรณีสตูลขึ้นทะเบียนเป็นอุทยานธรณีโลกแห่งแรกของประเทศไทยโดยมีพื้นที่หลายแห่งตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนมีจุดเด่นคือการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนการพัฒนาจึงมุ่งเป้าไปสู่ความยั่งยืนซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวมสามารถปรับสภาพการจัดการท่องเที่ยวเข้าสู่ยุคใหม่ของกระแสโลกที่เปลี่ยนไปแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนทั้งหมดจะต้องมุ่งสู่ความยั่งยืนตามแนวคิดของ Shirley Eber นอกจากนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในสุขอนามัยของนักท่องเที่ยว สุขอนามัยของผู้ให้บริการและพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยว Perreault and Dorden. (1979) กำหนดรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับรายได้ของนักท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ประเภทของการเดินทาง การใช้ระยะเวลาในการเดินทาง อีกทั้ง บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2557 : 276-278) ได้แบ่งประเภทของนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็น 9 ประเภทและแบ่งได้ออกตามวัยโดยใช้เกณฑ์อายุวงจรชีวิตในการกำหนดพฤติกรรมความต้องการกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว 5 วัย ประกอบด้วย วัยเด็ก วัยหนุ่มสาวสดใส วัยหนุ่มสาวที่สมรสแต่ยังไม่มีบุตร วัยกลางคนที่มีบุตร และวัยเกษียณอายุหรือกลุ่มผู้สูงอายุที่ย่อมจะมีความต้องการและพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ดังนั้นหาก

ชุมชนท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการทราบถึงแรงจูงใจ วัตถุประสงค์ในการเดินทางและพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวหลังจากรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลดีในการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรับมือกับรูปแบบการท่องเที่ยววิถีใหม่ ที่หันมาใส่ใจสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว พื้นที่ให้บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่สามารถจัดรูปแบบการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการส่งผลให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นสร้างความผูกพันกับแหล่งท่องเที่ยวจนทำให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำ

จากความสำคัญของการท่องเที่ยวและผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นำไปสู่รูปแบบของการท่องเที่ยววิถีใหม่และการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์ที่ยังมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรและมีความต้องการต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 โดยผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐานสอดคล้องไปกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งเป็นต้นแบบให้กับชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลและพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวอื่น ๆ นับเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับต้อนรับการให้บริการนักท่องเที่ยวหรือสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จากรายงานข้อมูลจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2564 สถิตินักท่องเที่ยวหลักที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสตูลเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย ประกอบกับปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจากการปิดประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกประชากรจากข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลและเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกจังหวัดสตูล ก่อนช่วงสถานการณ์โควิด-19 ปี พ.ศ. 2561 เนื่องจากเป็นจำนวนสถิตินักท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 จำนวน 1,355,145 คน คำนวณโดยใช้สูตร Yamane ($=N/(1+Ne^2)$) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป (ศิริพงศ์ พงษ์พันธ์, 2553 : 204)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้การออกแบบเครื่องมือการวัดการวิจัยและวิธีทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถามและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสอบถามพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามแรงจูงใจและวัตถุประสงค์การเดินทาง ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 จำนวน 8 ด้าน 32 หัวข้อ เป็นคำถามปลายปิด (Rating scale) ให้เลือก 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ แบบสอบถามมีการตรวจสอบและหาค่าความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้วยการคำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) โดยใช้เกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 เท่านั้นที่นำไปใช้ได้ ($IOC = \Sigma R/N$) ซึ่งผลการตรวจสอบดัชนีความเหมาะสมของแบบสอบถามเฉลี่ยรวม $IOC = 0.92$ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบัค Cronbach (1974) (สมบัติ ห้ายเรือคำ, 2551) เพื่อทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อื่นที่มีความใกล้เคียงจำนวน 30 ชุด ปรากฏผลได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือว่าเท่ากับ 0.911 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าข้อมูลในแบบสอบถามมีความเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้

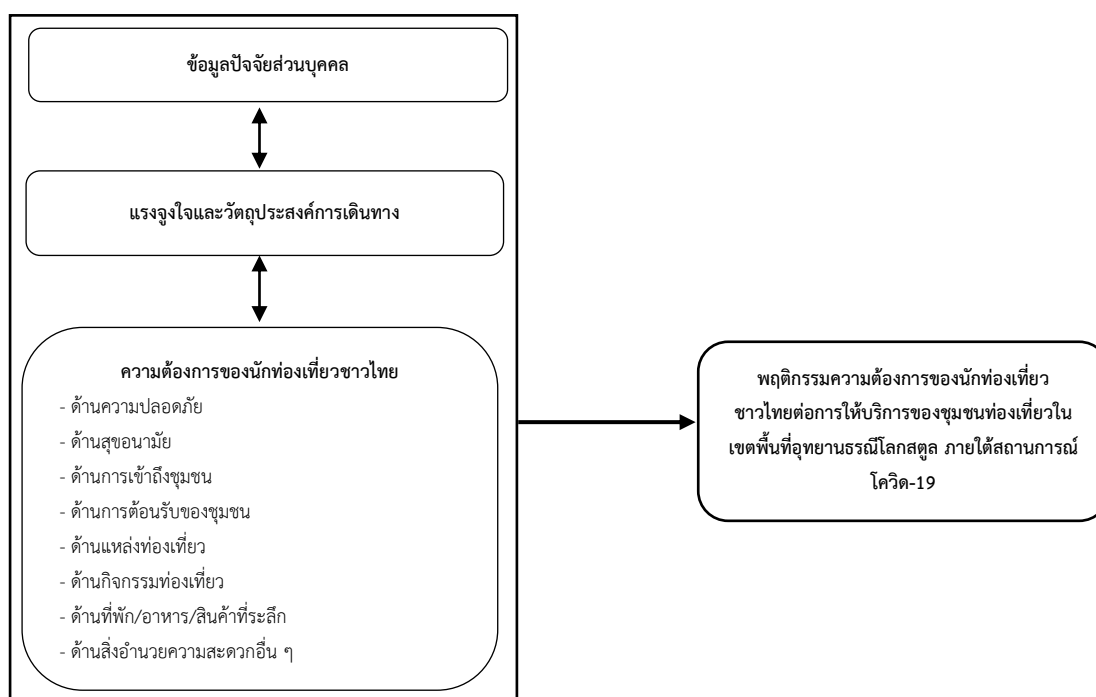
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และการวัดค่าความเชื่อมั่น กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ด้วยวิธีการเก็บแบบสอบถามออนไลน์ ตามที่ได้เสนอแก่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เพื่อลดการสัมผัส เว้นระยะห่างทางสังคมและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ซึ่งเก็บข้อมูลตั้งแต่ช่วงเดือน มีนาคม ถึง เดือน เมษายน 2565 จนได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 400 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามออนไลน์นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 ชุด โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์คัดกรองความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามในขั้นแรก และผู้วิจัยตรวจสอบซ้ำอีกครั้ง ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนการวิเคราะห์พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ด้วยการนำค่า เฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับความต้องการของนักท่องเที่ยว จากเกณฑ์เรียงลำดับ (Ordinal) การให้คะแนน 5 ระดับ คือ มีความต้องการต่อการให้บริการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยเลือกค่าเริ่มต้นที่ 1.00-1.49 (วัฒนาสุนทรชัย, 2551 : 99-103)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน เพื่อสอบถามแรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล และเพื่อสอบถามพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 พบว่า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีสัดส่วนเพศหญิงร้อยละ 57.00 และเพศชายร้อยละ 43.00 อาจเนื่องมาจากจำนวนประชากรเพศหญิงมากกว่าเพศชายและส่วนใหญ่เพศหญิงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวพักผ่อนเพิ่มขึ้น อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 35.29 ซึ่งมีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.50 รองลงมาสมรส ร้อยละ 40.00 กลุ่มโสดนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวกับเพื่อนส่วนกลุ่มสมรสนิยมเดินทางท่องเที่ยวภายในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 68.50 เป็นนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดสตูลนับถือศาสนาอิสลามมากถึงร้อยละ 76.40 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.00 รองลงมาอนุปริญญา ร้อยละ 17.5 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 14.00 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.50 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 21.50 จึงสอดคล้องไปกับระดับการศึกษาส่งผลต่อการมีงานทำโดยเฉพาะพนักงานบริษัทเอกชนจะทำงานอย่างเต็มที่และเมื่อมีวันหยุดจะนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-25,000 บาท ร้อยละ 25.25 นอกจากนั้นเมื่อสอบถามเกี่ยวกับภูมิลำเนาพื้นที่จังหวัดที่อยู่อาศัยของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาแบ่งตามภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย ภาคใต้ ร้อยละ 50 รองลงมา ภาคกลาง ร้อยละ 20 ภาคเหนือ ร้อยละ 15.50 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 8.25 ภาคตะวันตก ร้อยละ 4.25 และภาคตะวันออก ร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาแรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

ผลการศึกษาแรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล พบว่า รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่อุทยานธรณี โลกสตุล

แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว (n = 400)	จำนวน	ร้อยละ
1. แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตุล		
- แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงาม	143	35.75
- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรณีวิทยา	115	28.75
- นักท่องเที่ยวไม่แออัด มีความเป็นธรรมชาติ	76	19.00
- ราคาไม่แพงเหมาะแก่การพักผ่อน	39	9.75
- ผู้ให้บริการมีอัธยาศัยมิตรไมตรีที่ดี	24	6.00
- มีมาตรการความปลอดภัยจากโควิด-19	3	0.75
2. วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตุล		
- พักผ่อนหย่อนใจ	188	47.00
- เรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งธรณีวิทยา	97	24.25
- ทักษะศึกษา	36	9.00
- ร่วมงานเทศกาล/ชมหรือแข่งขันกีฬา	19	4.75
- เยี่ยมญาติ/เยี่ยมเพื่อน	26	6.50
- เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ดูนาน	34	8.50
3. ลักษณะของการเดินทาง		
- เดินทางโดยส่วนตัว	269	67.25
- รถโดยสารประจำทาง	22	5.50
- หน่วยงาน/บริษัท/องค์กรจัดให้เดินทาง	107	26.75
- อื่น ๆ (ไปกับบริษัทนำเที่ยว)	2	0.50
4. ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง		
- รถยนต์ส่วนบุคคล	151	37.75
- รถโดยสารประจำทาง	120	30.00
- รถบริษัทนำเที่ยว	43	10.75
- ยานพาหนะของหน่วยงาน (สถานที่ทำงาน)	79	19.75
- อื่น ๆ (เครื่องบิน)	7	1.75

แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว (n = 400)	จำนวน	ร้อยละ
5. ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีสตูล		
- มาครั้งแรก	201	50.25
- 2-3 ครั้ง	167	41.75
- 4-5 ครั้ง	21	5.25
- มากกว่า 6 ครั้ง	11	2.75
6. จำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเฉลี่ยในแต่ละครั้ง		
- 1-2 คน	47	11.75
- 3-5 คน	158	39.50
- 6-10 คน	75	18.75
- 10-15 คน	54	13.50
- มากกว่า 30 คน	66	16.50
7. ระยะเวลาที่ท่านเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลแต่ละครั้ง		
- 1 วัน	48	12.00
- 2 วัน	87	21.75
- 3 วัน	164	41.00
- 4 วัน	64	16.00
- 5 วัน	29	7.25
- มากกว่า 5 วัน	8	2.00
8. ค่าใช้จ่ายที่ท่านยินดีจะจ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเฉลี่ยในแต่ละครั้ง		
- น้อยกว่า 2,000 บาท	41	10.25
- 2,000-3,000 บาท	49	12.25
- 3,001-4,000 บาท	41	10.25
- 4,001-5,000 บาท	80	20.00
- 5,001-6,000 บาท	132	33.00
- มากกว่า 6,000 บาท	57	14.25
9. ช่องทางการรับรู้ข้อมูลประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว		
- การบอกต่อ จากเพื่อนหรือญาติ	86	21.50
- ป้ายประชาสัมพันธ์	29	7.25
- โฆษณาในวิทยุ โทรทัศน์	40	10.00

แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว (n = 400)	จำนวน	ร้อยละ
- เพจ เฟสบุ๊ก หรือ สื่อออนไลน์อื่น	218	54.50
- เว็บไซต์	8	2.00
- หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โบรชัวร์	19	4.75
รวม	400	100

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล มีแรงจูงใจมาจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม ร้อยละ 35.75 และมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 47.00 มีลักษณะการเดินทางโดยส่วนตัว ร้อยละ 67.25 เพราะปัจจุบันการเดินทางท่องเที่ยวสะดวกมากขึ้นมีแอปพลิเคชันช่วยนำทาง ยานพาหนะที่นิยมใช้ในการเดินทาง คือ รถยนต์ส่วนบุคคล ร้อยละ 37.75 เนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากขึ้นกับการเดินทางป้องกันโควิด-19 ประกอบกับจังหวัดสตูลยังไม่มีสนามบินพาณิชย์ให้บริการ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลส่วนใหญ่มาเป็นครั้งแรก ร้อยละ 50.25 ในการเดินทางแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาเป็นกลุ่ม 3-5 คน ร้อยละ 39.50 และใช้ระยะเวลาท่องเที่ยวประมาณ 3 วัน ร้อยละ 41.00 โดยใช้เวลาท่องเที่ยวในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยินดีที่จะจ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งเป็นเงิน 5,001 – 6,000 บาท ร้อยละ 33.00 สำหรับจ่ายเป็นค่าที่พัก ค่าเรือ ค่ากิจกรรมท่องเที่ยว ค่าอาหารหรือสินค้าที่ระลึก ทั้งนี้เมื่อสอบถามเกี่ยวกับช่องทางการรับรู้ข้อมูลประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ รับทราบข้อมูลจาก เพจ เฟสบุ๊ก หรือ สื่อออนไลน์ ร้อยละ 54.50 อาจเนื่องมาจากสื่อออนไลน์เข้ามามีอิทธิพลกับนักท่องเที่ยวทุกช่วงวัยเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน

ตอนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19

ผลการศึกษาพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวใน
เขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 พบว่า รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของ ชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 (n=400)

พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย	Mean ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safety)	4.52	0.57	มากที่สุด
1.1 จัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่	4.63	0.55	มากที่สุด
1.2 จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยและพร้อมให้การ ช่วยเหลือ	4.50	0.54	มากที่สุด
1.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือพนักงานให้บริการได้รับการฉีดวัคซีนและมี ระบบการคัดกรองตามที่สาธารณสุขกำหนด	4.48	0.58	มาก
1.4 มีมาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และเว้นระยะห่างที่เหมาะสม ตามข้อกำหนดของสาธารณสุขโดยเคร่งครัด	4.46	0.60	มาก
2. ความต้องการด้านสุขอนามัย (SHA)	4.55	0.58	มากที่สุด
2.1 จัดให้มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิ ประเมินความเสี่ยงนักท่องเที่ยว ผู้ให้บริการ	4.62	0.56	มากที่สุด
2.2 จัดให้มีจุดล้างมือพร้อมสบู่ หรือ เจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือไว้ บริการอย่างเพียงพอ	4.60	0.57	มากที่สุด
2.3 ทำความสะอาดอุปกรณ์ก่อนและหลังให้บริการทุกครั้ง	4.51	0.57	มากที่สุด
2.4 จัดให้มีถังขยะสภาพดีมีการแยกขยะที่เหมาะสมเพียงพอและกำจัด อย่างถูกต้อง	4.50	0.62	มากที่สุด
3. ความต้องการด้านการเข้าถึงชุมชน (Accessibility)	4.52	0.59	มากที่สุด
3.1 มีป้ายบอกทางเป็นระยะแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน	4.53	0.57	มากที่สุด
3.2 ถนนหนทางมีการพัฒนาและปรับปรุงให้สามารถสัญจรได้อย่าง สะดวก	4.56	0.58	มากที่สุด
3.3 จัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอสำหรับการเข้าถึงพื้นที่ทั้งกลางวันและ กลางคืน	4.51	0.60	มากที่สุด
3.4 จัดให้มีระบบการจองผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือแอปพลิเคชัน	4.49	0.61	มาก

พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย	Mean ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความต้องการ
4.ความต้องการด้านการต้อนรับของชุมชน (Welcoming Guest)	4.53	0.59	มากที่สุด
4.1 มีการตรวจคัดกรองและวัดอุณหภูมิร่างกายทุกคนไม่เกิน 37.5 องศาเซลเซียสก่อนให้บริการ	4.66	0.57	มากที่สุด
4.2 จัดให้มีการลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากชุมชนท่องเที่ยว	4.50	0.62	มากที่สุด
4.3 จัดให้มีระบบการคัดกรองโดยการวัดอุณหภูมิร่างกายและสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าทุกครั้งในขณะปฏิบัติงาน หรือสวม Face Shield ร่วมด้วยก็ได้	4.50	0.59	มากที่สุด
4.4 นำเสนอความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นผ่านการตกแต่งสถานที่หรืออุปกรณ์ที่ให้บริการ	4.48	0.59	มาก
5. ความต้องการด้านแหล่งท่องเที่ยว (Tourist Attraction)	4.56	0.57	มากที่สุด
5.1 มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิบริการทางเข้า-ออกในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อคัดกรองและประเมินความเสี่ยง	4.64	0.53	มากที่สุด
5.2 จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวโดยจัดให้มีพื้นที่รอคิวรับบริการที่มีระยะห่างระหว่างบุคคล 1-2 เมตร	4.55	0.59	มากที่สุด
5.3 อนุญาตให้เฉพาะนักท่องเที่ยวหรือผู้รับบริการที่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเข้าใช้พื้นที่เท่านั้น	4.53	0.55	มากที่สุด
5.4 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หรือป้ายประชาสัมพันธ์ให้เว้นเกี่ยวกับมาตรการด้านสุขอนามัย	4.52	0.60	มากที่สุด
6. ความต้องการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity)	4.53	0.58	มากที่สุด
6.1 กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสม	4.60	0.57	มากที่สุด
6.2 จัดให้มีชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับผู้ใช้บริการ	4.54	0.58	มากที่สุด
6.3 เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยความสนุกสนานและรู้สึกถึงความปลอดภัยในมาตรการป้องกัน	4.50	0.58	มากที่สุด
6.4 จัดให้มีกิจกรรมที่รองรับการให้บริการนักท่องเที่ยวในทุกฤดูกาล	4.49	0.61	มาก
7 ความต้องการด้านที่พัก/อาหาร/สินค้าที่ระลึก (Accommodation/Food/Souvenir)	4.56	0.59	มากที่สุด
7.1 ทำความสะอาดห้องพักทุกครั้งและพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอุปกรณ์ในห้องพักก่อนเข้าพักทุกครั้ง	4.64	0.58	มากที่สุด
7.2 ปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	4.54	0.60	มากที่สุด

พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย	Mean ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความต้องการ
7.3 มีการปกปิดอาหารทุกครั้งขณะเสิร์ฟหรือแยกอาหารส่วนบุคคลโดย อาหารต้องปรุงสุก	4.51	0.59	มากที่สุด
7.4 จัดให้มีการหีบห่อสินค้าที่ระลึกและลดการสัมผัส	4.55	0.59	มากที่สุด
8. ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (Amenity)	4.57	0.58	มากที่สุด
8.1 จัดให้มีจุดจอดรถที่เพียงพอและเหมาะสม	4.67	0.57	มากที่สุด
8.2 ทำความสะอาดฆ่าเชื้อโรคเป็นประจำอย่างน้อยวันละ 3 เวลาใน บริเวณพื้นที่สาธารณะที่ต้องใช้ร่วมกัน	4.58	0.57	มากที่สุด
8.3 กำหนดให้มีจุดเข้า-ออก ที่ชัดเจนตามความเหมาะสมของพื้นที่	4.50	0.59	มากที่สุด
8.4 จัดให้มีระบบชำระเงินผ่านแอปพลิเคชันธนาคารหรือสามารถสแกน QR Code เพื่อลดการสัมผัส	4.52	0.60	มากที่สุด
รวม	4.54	0.58	มากที่สุด

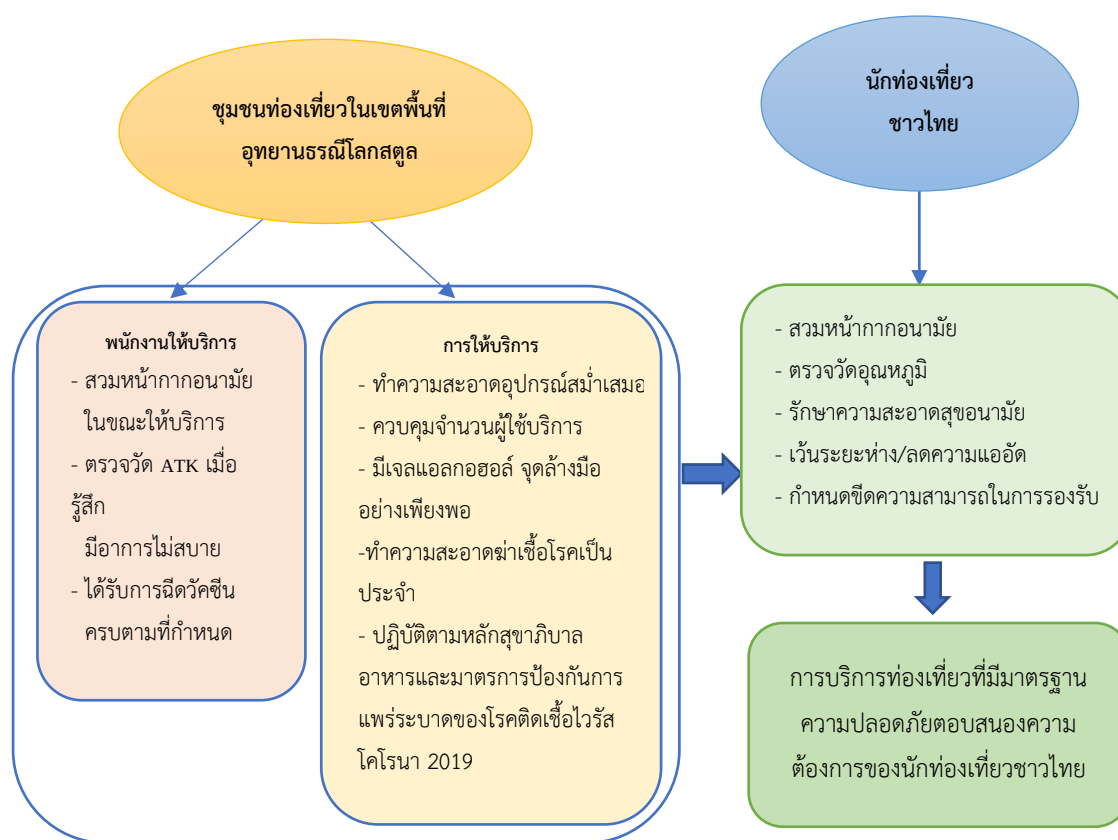
พฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 โดยแบ่งออกเป็น 8 ด้าน สรุปได้ดังนี้ ด้านที่ 1 ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safety) มีค่า $\bar{X} = 4.63$ (S.D.=0.57) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ จัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่ ($\bar{X} = 4.63$) ด้านที่ 2 ความต้องการด้านสุขอนามัย (SHA) มีค่า $\bar{X} = 4.55$ (S.D.=0.58) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ การจัดให้มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิ ประเมินความเสี่ยงนักท่องเที่ยวผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.62$) ด้านที่ 3 ความต้องการด้านการเข้าถึงชุมชน (Accessibility) มีค่า $\bar{X} = 4.52$ (S.D.=0.59) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ ถนนหนทางมีการพัฒนาและปรับปรุงให้สามารถสัญจรได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 4.56$) ด้านที่ 4 ความต้องการด้านการต้อนรับของชุมชน (Welcoming Guest) มีค่า $\bar{X} = 4.53$ (S.D.=0.59) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีการตรวจคัดกรองและวัดอุณหภูมิร่างกายทุกคนไม่เกิน 37.5 องศาเซลเซียสก่อนให้บริการ ($\bar{X} = 4.66$) ด้านที่ 5 ความต้องการด้านแหล่งท่องเที่ยว (Tourist Attraction) มีค่า $\bar{X} = 4.56$ (S.D.=0.57) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิบริการทางเข้า-ออกในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อคัดกรองและประเมินความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.64$) ด้านที่ 6 ความต้องการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว (Activity) มีค่า $\bar{X} = 4.53$ (S.D.=0.58) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.60$) ด้านที่ 7 ความต้องการด้านที่พัก/อาหาร/สินค้าที่ระลึก (Accommodation/Food/ Souvenir) มีค่า $\bar{X} = 4.56$ (S.D.=0.59) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ ทำความสะอาดห้องพักรวมทุกครั้งและพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอุปกรณ์ในห้องพักรวมก่อนเข้าพักทุกครั้ง

($\bar{X}$ = 4.64) และด้านที่ 8 ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (Amenity) มีค่า $\bar{X}$ = 4.57 (S.D.=0.58) นักท่องเที่ยวมีความต้องการระดับมากที่สุด คือ จัดให้มีจุดจอดรถที่เพียงพอและเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.67)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผลจากการสอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีความต้องการต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 พบว่า พนักงานให้บริการควรเข้มงวดเรื่องสุขอนามัยและความปลอดภัย ตรวจวัดอุณหภูมินักท่องเที่ยวและให้สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการเว้นระยะห่างของนักท่องเที่ยว มีบริการจุดล้างมือหรือมีเจลแอลกอฮอล์ล้างมือให้บริการในทุกจุด มีการตรวจ ATK พนักงานก่อนให้บริการ มีการประชาสัมพันธ์มาตรการควบคุมที่เป็นระบบ และเป็นมาตรฐานตามหลักการรักษาความปลอดภัยภายใต้สถานการณ์โควิด-19 เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความปลอดภัยให้แก่ผู้รับบริการ และควรมีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวมีสัญญาณเตือนภัยธรรมชาติที่พร้อมใช้งานหรือได้รับการบำรุงรักษาอยู่เสมอ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ที่ยังคงมีการแพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยอาจจะน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยความปลอดภัย และความมีวินัยต่อตนเองของนักท่องเที่ยวรวมทั้งผู้ประกอบการท่องเที่ยว โดยร่วมกันตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยวให้สามารถเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยพร้อมต้อนรับและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเยือนด้วยความสบายใจที่เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลอย่างแท้จริง ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยว
ในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบจากผลการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในโลกและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการท่องเที่ยววิถีใหม่ **New Normal** เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในยุคโควิด-19 ที่เน้นเรื่องสุขภาพอนามัยของนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการท่องเที่ยว โดยเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่แตกต่างจากอดีตจนเป็นแนวทางการปฏิบัติของผู้คนในสังคมอย่างเป็นปกติในปัจจุบัน การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นจึงเน้นเรื่องของการความปลอดภัยมาเป็นอันดับหนึ่ง ฝึกให้กินร้อน เน้นใช้ช้อนของตัวเอง หรือ ช้อนกลาง ล้างมือบ่อย ๆ เว้นระยะห่าง (**Social Distancing**) สร้างมาตรฐานความสะอาดและสุขอนามัยของแหล่งท่องเที่ยวในเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีการปรับตัวที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของกรมการท่องเที่ยว.

(2563 : 3-5) ในการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าใช้บริการ สวมใส่หน้ากากอนามัย จัดให้มีสบู่ล้างมือหรือเจลแอลกอฮอล์ไว้บริการอย่างเพียงพอ จัดให้มีถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด และมีมาตรการติดตามข้อมูลของผู้มาใช้บริการลงทะเบียนก่อนเข้า-ออกสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งนี้การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุน สอดคล้องกับ Maromko S, Domingo R. S., Malgorzata P.R. (2021 : 1-14) ที่ศึกษาผลกระทบของโควิด-19 ต่อการเดินทางและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน 185 ประเทศภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูและจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเสริมความมั่นใจในการดำเนินการท่องเที่ยวให้ฟื้นตัวกลับมา

2. พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยเห็นได้จากลักษณะการเดินทางและยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเน้นการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นและเดินทางเป็นกลุ่มขนาดเล็กคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องและนิยมเดินทางในระยะใกล้ใช้เวลาในการท่องเที่ยวประมาณ 2-3 วัน สอดคล้องกับ บริสุทธิ์ แสนคำ (2564 : 144-151) ที่พบว่า การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้มีผู้ติดเชื้อมากทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้พฤติกรรมนักท่องเที่ยว จะเปลี่ยนแปลงไปใน 3 รูปแบบ คือ 1) เลือกลงการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเป็นอันดับแรก 2) เน้นการเดินทางในระยะใกล้มากขึ้นโดยสามารถเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล และ 3) เน้นการเดินทางในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็น Unseen ผู้คนไม่พลุกพล่าน นักท่องเที่ยวจะมุ่งเน้นความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการเดินทางท่องเที่ยว

3. ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 พบว่า นักท่องเที่ยวยังโยยหาการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อเป็นการพักผ่อนลดความเครียดจากการทำงานหรือปัญหาต่าง ๆ การได้ออกไปสัมผัสอากาศบริสุทธิ์หรือแหล่งธรรมชาติเปรียบเสมือนการบำบัดร่างกายเติมพลังให้กับชีวิต ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ชุมชนท่องเที่ยวการจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่หรือมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จัดให้มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิสม่ำเสมอและปฏิบัติกับทุกคน ประเมินความเสี่ยงนักท่องเที่ยวผู้ใช้บริการมีจุดล้างมือพร้อมสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือไว้บริการอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับ ศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ และ อริยาพงษ์พานิช (2564) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเดินทางมากที่สุดคือความปลอดภัยและสุขอนามัย อาจเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

อีกทั้งคำนึงถึง พนักงานให้บริการมีการแต่งตัวมิดชิด ใส่หน้ากากอนามัย และมีการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย มีเจลล้างมือให้บริการ นับเป็นปัจจัยใหม่ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อนว่าพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปัจจุบันให้ความสำคัญทางด้านนี้โดยสอดคล้องไปกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นอกจากนั้นชุมชน

ท่องเที่ยวควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและตอบสนองความต้องการทางด้านการพัฒนาโครงสร้างถนนหนทาง การเข้าถึงชุมชน การต้อนรับด้วยความเป็นมิตรไมตรี นำเสนอความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นผ่าน การตกแต่งสถานที่หรืออุปกรณ์ที่ให้บริการ สอดคล้องกับ อุทิศ สังขรัตน์ และ ธเนศ ทวีบุรุษ (2558 : 46-54) คือ การนำเสนออัตลักษณ์วิถีถิ่นของคนในชุมชนภาคใต้มีความโดดเด่นด้วยภาษา วัฒนธรรม ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ส่วนทางด้านการจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ที่พัก อาหาร สินค้าที่ระลึก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ควรคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ เน้นการทำความสะอาดในทุกพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวเข้าใช้บริการอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ พรหมภัสสร ชุณหบุญญทิพย์ (2560 : 47-62) ที่พบว่า ความสะดวกเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ และการมีกิจกรรมการท่องเที่ยวจะช่วยดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้ ดังนั้นหากชุมชนท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจและทราบถึงพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์โควิด-19 จะช่วยสร้างความประทับใจให้กลับมาใช้บริการซ้ำส่งผลต่อให้ชุมชนท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการเดินทางและรูปแบบการท่องเที่ยวโดยเน้นการเดินทางเป็นส่วนตัวมากขึ้น นักท่องเที่ยวไม่นิยมเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยวที่แออัดผู้คนพลุกพล่าน แต่จะให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยว

1.2 ชุมชนท่องเที่ยวจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับต้อนรับนักท่องเที่ยววิถีใหม่ เข้าใจความต้องการของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพื่อจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงและคำนึงถึงสุขอนามัยความปลอดภัย ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการที่มีมาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

1.3 หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ให้กับชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล หรือสนับสนุนในด้านปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนทางด้านภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนชุมชนไปสู่ความยั่งยืนที่แท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลทั้งภายใต้สถานการณ์โควิด-19 และหลังสถานการณ์โควิด-19 เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของชุมชน

2.2 ควรมีการกำหนดรูปแบบการให้บริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลเพื่อสร้างมาตรฐานการรับรู้แนวทางเดียวกันเมื่อเกิดสถานการณ์เกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัย (กองทุนวิจัย คณะศิลปศาสตร์) ประจำปี 2565

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2564). เที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ ในยุคโควิด 19. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2564. แหล่งที่มา: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection/int_protection_070164.pdf
- กรมการท่องเที่ยว. (2563). คู่มือการปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2564. แหล่งที่มา: https://www.thailandsha.com/file/COVID-19_th.pdf
- กรมควบคุมโรค. (2563). เที่ยวอย่างไรให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ ในยุคโควิด-19. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2565. แหล่งที่มา: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection/int_protection_070164.pdf
- บริสุทธิ์ แสนคำ. (2564). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยหลังสถานการณ์โควิด 19. วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ. 4 (1), 144-151.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2557). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เพิร์นข้าหลวง พรินต์ติ้งพับลิชชิ่ง
- พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจ. (2556). การท่องเที่ยวชุมชน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮ้าส์.
- พรหมภัสสร ชุมบุญญทิพย์. (2560). การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่ชุ่มน้ำหนองไขววน บ้านดอนแดง อำเภอสว่างศรี จังหวัดนครพนม. วารสารวิชาการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ. 13 (2), 47-62.

- วัฒนา สุนทรชัย. (2551). *การวิเคราะห์เครื่องมือวิจัยและการวิเคราะห์ข้อสอบ*. กรุงเทพมหานคร: วิจัยพัฒน.ศศิชา หมดมลทิล. (2562). *การท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีสู่ความยั่งยืน*. หน่วยวิเคราะห์เศรษฐกิจฐานราก ส่วนเศรษฐกิจฐานราก. ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน
- ศิริพงศ์ พงธิพันธุ์. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ฮาซันพรีนติ้ง.ศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ และ อริยา พงษ์พานิช. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวไทยปรกติใหม่. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 4 (1), 12-24.
- สุนันทนา ทวีผล. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านให้คำปรึกษาแนะนำปัญหาด้านกฎหมายของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย 3 (สคช.)*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทิศ สังขรัตน์ และ ธเนศ ทวีบุรุษ. (2558). *การจัดการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์และวิถีชุมชนในเขตพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ภาคใต้*. รายงานวิจัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Maromko S, Domingo R. S., Malgorzata P.R. (2021). Impact of COVID-19 on the travel and tourism industry. *Technological Forecasting & Social Change*. 163 (2021), 1-14.
- Perreault, W. D., Dorden, D.K. and Dorden, W.R. (1979). A Psychological Classification of Vacation Life-styles. *Journal of Leisure Research*. 9, 208-224.
- Regina Scheyvens. (2013). *Tourism and Poverty*. New York.